

۱. انواع چالش‌های جدید جهان غرب را نام ببرید. (ص ۷۵)
 - اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی - منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای - مقطعی و مستمر - خرد و کلان - درون فرهنگی و بین فرهنگی - ذاتی و عارضی - معرفتی و علمی - معنوی و دینی
۲. منظور از چالش‌های ذاتی و عارضی چیست؟ چالش‌های ذاتی ریشه در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی دارند و چالش‌های عارضی در اثر عوامل خارجی پدید می‌آیند. (ص ۷۵)
۳. چالش فقر و غنا، چه نوع چالشی است؟ (ص ۷۵)
 - اقتصادی. فرامنطقه‌ای. مستمر. کلان. درون فرهنگی. ذاتی
۴. لیبرالیسم اولیه چه نوع رویکردی داشت؟ لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود. (ص ۷۶)
۵. پیامدهای لیبرالیسم اولیه را بنویسید. (ص ۷۶)
 - روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را درهم ریخت.
 - کشاورزان را از بردگی رها کرد، به آنها اجازه داد که مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.
 - موانع پیشین مانند غیر قابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت.
 - کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت (سرمایه داران) می‌فروختند..
 - سرمایه داران، آزادانه به بهره‌کشی از کارگران پرداختند. کارگران، بردگان جدیدی بودند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین، آزاد شده بودند.
۶. دیدگاه نظریه پردازان لیبرال را توضیح دهید. نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند. آنان حتی کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند. در انگلستان که در انقلاب صنعتی پیشگام بود، وضعیت نوانخانه‌ها به گونه‌ای بود که فقیران ساکن در آنجا مرگ را بر زندگی ترجیح می‌دادند. (ص ۷۶)
۷. دیدگاه مالتوس، جمعیت‌شناس انگلیسی را توضیح دهید. از نظر مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند. او در این باره گفته است: «انسانی که در دنیای از قبل تملک شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند و اگر جامعه خواهان کار او نباشد، هیچ حقی برای دریافت کمترین غذا یا چون و چرا درباره مقام و موقعیت خود ندارد. بر سر سفره گسترده طبیعت جایی برای او وجود ندارد، طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و این حکم را اجرا می‌کند.» (ص ۷۷)

۸. ریکاردو، اقتصاددان انگلیسی در مورد افزایش دستمزد کارگران چه نظری داشت؟ ریکاردو، اقتصاددان مخالف دخالت دولت در اقتصاد، حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آنها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند. (ص ۷۷)

۹. از نظر ریکاردو، در چه صورت پیشرفت کشور به بهترین وجه تامین خواهد شد؟ ریکاردو معتقد است: «اگر حکومتگران ما بگذارند سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند، کالاها قیمت مناسب خود را داشته باشند، استعداد و تلاش به پاداش طبیعی خود برسد و بلاهت و حماقت نیز مجازات طبیعی خود را ببیند، پیشرفت کشور را به بهترین وجه تامین خواهند کرد.» (ص ۷۷)

۱۰. نخستین چالشی که در کشورهای غربی پدید آمد چه بود؟ و چگونه شکل گرفت؟ لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در کشورهای غربی شکل گرفت. (ص ۷۸)

۱۱. مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم **لیبرالیسم اقتصادی** را نقد کرد. (ص ۷۹)

۱۲. از نظر مارکس، راه حل چالشهای جامعه سرمایه داری چیست؟ از نظر او، چالش های جامعه سرمایه داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود. (ص ۷۹)

۱۳. منظور از جریان چپ و راست چیست؟ بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان این نظریه در طرف چپ مجلس فرانسه قرار می گرفتند. به همین سبب آنها را با عنوان دو جریان چپ و راست می شناختند. (ص ۷۹)

۱۴. احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را چه کسانی تشکیل دادند؟ مخالفان سرمایه داری که جریان چپ نام گرفته بودند، احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند. در این میان حزب کمونیست شوروی با انقلاب سال ۱۹۱۷ م توانست قدرت را در روسیه به دست گیرد. (ص ۸۰)

۱۵. بلوک شرق و غرب را چه کسانی شکل دادند؟ مخالفان و طرفداران سرمایه داری طی قرن بیستم، بلوک شرق و غرب را شکل دادند. (ص ۸۰)

۱۶. بلوک شرق و بلوک غرب شامل چه کشورهایی بود؟ بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی و چین بود. بلوک غرب، آمریکا و اروپای غربی را دربر می گرفت. (ص ۸۰)

۱۷. شعار جوامع سوسیالیستی چه بود؟ جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می دادند. (ص ۸۰)

۱۸. چالش و نزاع بلوک شرق و غرب تا چه زمانی ادامه یافت؟ چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱م ادامه یافت. (ص ۸۰)

۱۹. چالش بلوک شرق و غرب از لحاظ جغرافیایی و فرهنگی چگونه چالشی بود؟ (ص ۸۱)

○ از لحاظ جغرافیایی: این چالش، چالشی منطقه ای نبود بلکه چالشی جهانی بود. بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند و آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در مرکز این دو قطب قرار داشتند.

○ از لحاظ فرهنگی: این دو قطب با اینکه از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می گرفتند، به فرهنگ واحدی تعلق داشتند. یعنی هر دو بلوک، درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند. بنابراین، چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می آید، نه از نوع چالش هایی که بین فرهنگ های مختلف، شکل می گیرد.

۲۰. مارکس با چه رویکردی به حل چالشهای جامعه خود می پرداخت؟ رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و در چارچوب همان بنیان های فرهنگ غرب به حل چالش های جامعه خود می پرداخت. (ص ۸۱)

۲۱. تکمیل کنید. (ص ۸۱)

چالش جهان دو قطبی (بلوک شرق و غرب)	
توضیحات	نوع چالش
فرامنطقه ای (جهانی): بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند و آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در مرکز این دو قطب قرار داشتند.	منطقه ای یا فرا منطقه ای؟
درون فرهنگی: این دو قطب با اینکه از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می گرفتند، به فرهنگ واحدی تعلق داشتند. یعنی هر دو بلوک، درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند.	درون فرهنگی یا بین فرهنگی؟
کلان: بعد از جنگ جهانی دوم بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند.	خرد یا کلان؟
مقطعی: این چالش مربوط به قرن بیستم است و با فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م پایان یافت.	مقطعی یا مستمر؟

پایان

بهمن ۱۳۹۹